

Amor, soledat i mort

Gemma Ventura Farré guanya el 55è premi Josep Pla de prosa catalana amb 'La llei de l'hivern' i Manuel Vilas guanya el 79è premi Nadal amb 'Nosotros'

Manuel Vilas i Gemma Ventura Farré van rebre ahir els premis Nadal i Josep Pla, respectivament JUANMA RAMOS.

Un cop superades les restriccions de la pandèmia, que van obligar els darrers dos anys a fer el lliurament dels premis Pla i Nadal a mitja tarda del dia de Reis, en petit comitè a l'hotel Palace (antic Ritz) de Barcelona, ahir es va poder tornar a celebrar el tradicional sopar al luxós hotel amb l'assistència de polítics, alguns empresaris i gent del món de la cultura, sobretot de la literària. I amb tortell per postres.

La trobada en obertés molt més lluïda per als guardonats, que se senten encara més protagonistes d'un acte important, com ho és rebre un premi. Tot i que per als periodistes és menys pràctica que la roda de premsa de tarda, la veritat sigui dita... Si el preu ha de

ser patir una pandèmia, visca la festa i les incomoditats.

Ahir, doncs, es va recuperar l'esplendor de la majoria de les 79 edicions del premi Nadal de novel·la en castellà i de les 55 del premi Josep Pla de prosa en català i, després de les diferents fases de deliberacions –tan entranyables com fer cagar el tió–, el guanyador del Pla va ser Gemma Ventura Farré, subdirectora de la revista digital Catorze, per l'obra La llei de l'hivern, i el del Nadal, Manuel Vilas, amb la novel·la Nosotros.

Coincideix que totes dues obres són intimistes, líriques, amb protagonistes solitaris que acaben de patir una pèrdua molt propera i que reflexionen sobre l'amor i la nostàlgia. En tots dos casos, seran publicades l'1 de febrer per l'editorial Destino, com sempre. El que no és com sempre és que aquest any s'han augmentat les dotacions i el Pla ha passat de 6.000 a 10.000 euros i el Nadal, de 18.000 a 30.000 euros.

El jurat del Pla el formaven els antics guanyadors Laia Aguilar (2020) i Marc Artigau (2019), la novel·lista Montse Barderi, el poeta Manuel Forcano i Glòria Gasch, editora de Destino i Columna.

Gemma Ventura (Vendrell, 1990) es posa la corona de reina del Pla 2023 després que el 2022 l'hagi portat Toni Cruanyes per l'obra memorialista La Vall de la Llum.

Li va costar una mica arribar a l'escenari, esperant que la vinguessin a buscar, i va agrair el premi a la seva mare, Josep M. Espinàs i Eva Piquer, que la van empènyer a escriure. A La llei de l'hivern, "una noia vetlla el seu avi en un poble imaginari i en plena solitud aconsegueix dues bones companyies, la seva memòria i la seva imaginació". Amb un aire intimista –el jurat va destacar que "és una novel·la d'un lirisme extraordinari"–, La llei de l'hivern "ens parla de les persones que no hi són, però que ens parlen a cau d'orella, i de l'amor que fem aparèixer quan el necessitem i la manera en què suplim cada absència", va comentar Ventura, que s'afegeix a la llista breu d'autors que han guanyat el Pla amb el seu debut en narrativa, com ara Xavier Roca, Hèctor Bofill, Cristian Segura, Genís Sinca...

Va escriure l'obra, "que passa dins del pensament de la protagonista", a Escòcia i va afirmar que "la solitud no existeix, la nostàlgia és un insult al present i viure s'assembla a ser dins d'un llibre".

És curiós que un premi amb el prestigi del Pla tingui unes xifres de participació regularment discretes. Aquest any s'hi han presentat 37 obres, moltes de les quals, novel·les de diferents gèneres, però també narracions memorialistes.

Les cinc obres finalistes al Pla van ser: Vuit dies i set nits, de Jordi Vilagut; Calze d'amargor, de Jordi Capgròs (pseudònim); Et dono, Fementida, un collaret com a penyora, de Catalina Navarro Pont; Nikolai, d'Astrid Johansson (pseudònim), i Quan obri els ulls, apareixeràs, de Laura Vallclara, pseudònim que amagava la guanyadora.

El jurat del Nadal el formaven quatre antics guanyadors: Alicia Giménez Bartlett (2011), Care Santos (2017), Lorenzo Silva (guanyador el 2000 i finalista el 1997) i Andrés Trapiello (2003), a més d'Emili Rosales, director editorial de Grup 62.

Manuel Vilas (Barbastre, 1962), agafa el relleu de Inés Martín Rodrigo, guanyadora l'any passat amb Las formas del querer. El Nadal, en canvi, és un dels premis de novel·la en castellà que reben més originals; aquest any, 997 obres arribades de tot el món. Segons fonts de l'organització, hi ha hagut un augment d'obres amb més força literària i trames intimistes, com la guanyadora, si bé s'han mantingut les xifres altes de gèneres com l'històric, el policíac i el thriller.

Els cinc finalistes van ser: Llegó con la tormenta, de M. Melville (pseudònim); El crimen y la diosa, de Laurentino Vélez-Pelligrini; La enamorada del viento, d'Emily Watson (pseudònim triat per Vilas); Un encuentro tardío, d'Adriana Murad Konings, i Ellas los viernes, de Ruth Kñallinsky.

Nosotros és una novel·la sobre l'amor i la soledat "inspirada en un bolero de Los Panchos". "La Irene és una dona actual que està convençuda d'estar vivint el matrimoni més perfecte del món. Quan perd Marcelo, el seu marit, aquest món perfecte es trenca. Aleshores inicia un viatge per la costa mediterrània espanyola i descobreix una manera insòlita de continuar vivint amb el seu marit", afirma l'autor aragonès.

"La manera en què Irene recorda i invoca l'amor de la seva vida construeix la història de Nosotros", resumeix Manuel Vilas, novel·lista, poeta, narrador i assagista amb gairebé una trentena de títols publicats i una quinzena de premis. "Rebre aquest premi és un orgull i una responsabilitat", va assegurar Vilas.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 07-01-2023, Pàgina 23

-El Punt Avui. Nacional 07-01-2023, Pàgina 15

Font del document: <http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/2238847-amor-soledat-i-mort.html>